

Apostel Thomas Kerk
www.pgenschede.nl/atk

Ds Richard Vissinga

25 december 2014

Lucas 2, 1-20 eerste kerstdag 2014 Apostel Thomaskerk

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Om te beginnen een gedicht van Willem Wilmink. Het heet: Als de lichten doven

Op een slagveld klonk een stem,
was van ver te horen,
zong dat er in Bethlehem
een kindje was geboren.
In die nacht zo stil en groot
zwegen de kanonnen,
die zijn bij het morgenrood
toch opnieuw begonnen.

Kerstmis lijkt ons keer op keer
vrede te beloven,
maar kanonnen dreunen weer,
als de lichtjes doven.

Donkere Zuidafrikaan,
honger moet je lijden,
mag niet naar je vader gaan,
bent van hem gescheiden.

Wie dit hebben uitgedacht,
komen allen samen,
zingen plechtig Stille Nacht,
zonder zich te schamen.

Kerstmis lijkt ons keer op keer
vriendschap te beloven,
maar dan gaan ze altijd weer
alle lichtjes doven.

Turk en Griek en Marokkaan,
mogen die hier blijven?
Mogen die ook hier bestaan
of zal men ze verdrijven?

Kerstmis doet ons telkens weer
beterschap beloven,
laat dan deze ene keer
het lichtje niet weer doven.

Een gedicht van Wilmink, een verhaal van Lucas, allemaal lichtjes en hartverwarmende liedjes,
zijn ze opgewassen tegen wat er in ónze dagen gebeurt?

Tegen de onzekerheid in de zorg, die zovelen bezighoudt - straks is het immers 1 januari en krijg ik dan nog
zorg; behoud ik mijn baan, vind ik weer een nieuwe?

Tegen de groeiende kloof tussen rijk en arm, tegen de dreiging van godsdienstfanaten, tegen de volstrekte
willekeur van de dood in ons bestaan?

Wat zoeken we vandaag allemaal hier in de kerk? Een moment van even geen ellende en kou, van even
uitgetild worden boven alles wat ons bang maakt en verwacht?

Misschien de herkenning in dat oude verhaal van Jozef en Maria?

Van mensen die moeten wegtrekken omdat anderen dat over hen besloten hebben.

Mensen die een speelbal zijn van grotere machten?

En trekken we ons even op aan dit kind voor wie geen plaats was in het nachtverblijf in de stad, maar dat niettemin de wereld zal veranderen?

De kracht van dit oude verhaal is dat zoveel mensen van alle tijden zomaar hun eigen levensverhaal ermee kunnen verbinden; er hoop uit kunnen putten en nieuwe moed aan kunnen ontlenuen.

Het is het oude liedje van de grote en de kleine mensengeschiedenis.

De kleine, die van ons eigen leven, van onze nabije verwanten, van al die kleine en grote zorgen om het leven van alledag en van de dag van morgen, die kleine mensengeschiedenis ligt ingevouwen in die andere, die grote, die door andere, grote, verre en ongrijpbare machten wordt bepaald.

Je hebt maar te doen wat je gezegd wordt. Zo is het altijd geweest en zo zal het altijd blijven.

Lucas, de evangelist die dit oude verhaal vertelt, wil zijn hoorders en lezers de ogen en oren openen voor nog een andere geschiedenis dan die kleine van de gewone mensen en die grote van de machthebbers.

Hij vraagt aandacht voor de geschiedenis van God. En hij wil nieuwe hoop wekken, dat het écht anders kan worden.

Het is voor hem heel duidelijk: ze kunnen wel denken dat ze de dienst uitmaken, de keizer daar, de landvoogd en de stadhouder hier, maar er zijn nog heel andere machten en krachten die hun invloed uitoefenen op mensen en de wereld.

Er wordt een kind geboren.

Over de geboorte van dit kind in Bethlehem worden grote woorden uitgesproken.

Eerst aan het adres van herders, die in de nacht de wacht hielden bij hun kudde op het veld. 'Vandaag is in de stad van David voor jullie een redder geboren.' Een Redder, een Bevrijder.

Het einde is in zicht, het einde van de onderdrukking en de ellende.

Het zijn woorden waarin een oud verlangen tot vervulling komt, de komst van Gods Gezalfde, waarover de profeten gesproken hebben. Dat aan onheil en onrecht, aan geweld, onderdrukking en wanhoop, ja zelfs aan ziekte en dood eenmaal een einde zal komen. Dat God op aarde zal komen om recht te zetten en recht te doen, om te helen en te vernieuwen. Dat de aarde zal worden zoals God haar heeft bedoeld.

De woorden bij de geboorte van het kind in Bethlehem roepen dat oude verlangen, dat diep verborgen in de harten van zoveel mensen leeft, weer tot leven: de Redder, de Heiland, de Heelmaker van mensen en dingen, hij is niet meer alleen een belofte, maar een mens geworden, hier, in dit kind.

Geen wonder dat hemelse engelenkoren in een spontane lofzang uitbreken: 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft.'

Er breekt een nieuwe tijd aan. Het teken daarvan is de geboorte van dit Kind, aan wie zulke grote namen gegeven worden: Wonderbare Raadsman, Goddelijke held, Eeuwige vader, Vredevorst.

Straks zal hem de naam Jezus gegeven worden. En hij zal zijn naam eer aandoen: licht in het duister, hoop voor alle mensen, onuitwisbaar teken van Gods nabijheid en zorg.

Het is om hem, om zijn geboorte, die wij deze dagen vieren, dat het oude verhaal van Lucas 2 nog steeds en steeds weer in staat is mensen van alle tijden te raken en aan te spreken.

Omdat het oude verlangen wordt gewekt, de hoop nieuw leven wordt ingeblazen, dat al die dingen waar mensen onder gebukt gaan en zuchten, van gisteren en vandaag, van elders een veilig heenkomen moeten zoeken, van ziek worden en moeten sterven, van schuldig worden aan elkaar en aan het leven, van elkaar tekort doen en tekort gedaan worden, dat al die dingen niet altijd maar zullen doorgaan; al die dingen waar je zo machteloos tegenover staat en die je ook zo moedeloos maken - dat allemaal heeft niet het laatste woord en trekt niet aan het langste eind.

Zoals God eenmaal een woord sprak: licht, en het werd licht, zo spreekt Hij opnieuw, nu in de geboorte van dit kind, en zegt daarmee tot alle mensen: deze wereld van macht, onrecht en geweld zal het niet redden; Ik kom om te redden uit nood en schuld en dood.

Kijk naar hem, luister naar hem, dit Kind, dat het Licht van de Wereld is.

De kerk leeft niet alleen van het kerstfeest, maar viert straks ook Pasen en Pinksteren.

De Redder van de wereld overwint de dood en staat op als een belofte voor allen die in Hem geloven. En zijn Geest zal mensen inspireren om achter Hem aan te gaan, zijn woorden na te zeggen en na te leven.

Willem Wilmink zegt:

Kerstmis doet ons telkens weer

beterschap beloven,

laat dan deze ene keer

het lichtje niet weer doven.

Aan God zal het niet liggen. Hij heeft zijn licht ontstoken in de nacht van deze wereld en van ons leven. Laten wij dat licht niet doven! **Amen**